

Țăranul

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNII
SIBIU

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Către părinți

Față cu numărul cel mare de absolvenți ce dau școalele primare, urbane și rurale; și față cu numărul restrâns de 30 elevi, cât este limitat a se primi în clasa întâia secundară, trebuind încă a lua în considerație că în acei 30 elevi intră și repetenți d'n acea clasă spre a nu vă rămână copiii pe drumuri, îndrumați-i pe calea cea bună, îndemnați-i și dați-i în școalele de meserii; de agricultură. Aceasta este direcțiunea cea mai nemerită ce se dă în timpul de față unui copil; căci dacă astăzi slujbele toate se ocupă cu greutate, apoi pe vremea când copiii noștri vor fi mari, fructușii nu se vor da de cât celor titrați, celor cari vor fi învățat carte câte 15 și 16 ani, și nu-i dă mâna ori cui a întreține un copil atâta timp la învățătură, și apoi chiar dacă ar învăța, atâta timp, ce folos au?

Nu vedem cum sunt slujbele? Astăzi ești în funcție și mâine, poimăne rămâi pe din afară.

Câți licențiați, câți oameni titrați, degustați de slujbe, nu regretă că n'au învățat un meșteșug, pe care nimeni nu li l-ar putea lua.

Câți comercianți și meseriași purtându-se cinstit și muncind fără prăget, n'am ajuns oameni de considerațiune, ocupând până și situațiile cele mai înalte dintr-o țară.

Pentru ce dar au năzui ca copii noștrii să învețe numai carte? Nu vedeți că neputându-i învăța cât trebuie, rămâne niște oameni stricați, fără nici un viitor? Cred că nu-i aceasta dorința și ținta celor ce au copii. A-și vedea copilul un derbeden, un stricat, fără nici un viitor, este tot ce poate fi mai dureros pentru un părinte. Dela părinți atârână, viitorul copiilor noștri; căutați și îndrumați pe un drum sigur, dați-le o direcțiune bine stabilită și fiți siguri că au să iasă oameni de treabă, oameni cu viitor; nu-i mai faceți slujbași, căci sunt destui și prea mulți au ajuns a nu mai găsi slujbe, așa că foști funcționari, oameni insurați, cu copii, cu sutele și cu miile așteaptă din zi în zi slujbe.

Posulanții s'au înmulțit în mod îngrozitor, te găsește mila când vezi bacalaureați și chiar licențiați, tineri și bătrâni, așteptând cu anii slujbe de câte 1500 — 2000 Lei pe lună. Dacă școalele de meserii nu sunt în deajuns, dați-l prin fabrică și prin atelier, de unde cu mult profit vor eși meșteșugari ascuțiți așa că, cu câțiva ani într'un atelier ori fabrică, se vor putea hrăni, singuri; prin muncă și economie vor ajunge oameni independenți, folositori și lor și țării, se vor bucura și ei și părinții lor de pozițiunea câștigată, vor fi mulți și unți și alții de direcțiunea ce li s'a dat. De cât a-i face practicanți pe la autorități postulanți de slujbe, ca, după 3—4 ani să ajungă la o leafă de 2 3000 lei pe lună, cu care leafă să stea cine știe cât, să trăiască în mizerie; de o mie de ori mai bine dați băieții, prin băcăni, prin magazine, pe la moșii de unde vor eși oameni cu meșteșug, cu viitor asigurat, în perspectivă ca prin munca lor să ajunge oameni bogați, căci știut este că din slujbă nu se face bogăție, ba une ori, lăcomindu-te, ajungi la pușcărie. N. Bibiri

Serbarea zilei eroilor la Brad

Hotărîrea autorităților militare și civile din Brad, de a sărbători ziua eroilor la biserica din Tebea, a fost cât se poate de fericită.

Nu se putea alege un loc mai potrivit ca la Tebea, în cimitirul căruia își dorm somnul de veci eroii ce au scris unele din cele mai frumoase pagini din istoria neamului nostru. Aici ne simțim mai aproape de ei, și aici e locul, măcar odată pe an, să venim în pios pelerinaj să ne închinăm memoriei lor, și împreună cu ei să sărbătorim neatarnarea și ridicarea neamului românesc, fruct al muncii lor.

Serbarea aranjată anul acesta în cinstea eroilor, cu drept cuvânt iesă din comunul celor multe, din trecut. Și în mare parte cinstea, pentru reușita serbării, se cuvine autorităților militare: d. colonel Grigorevici și d. comandant al Bat. 11 V. M. Curațenia, repararea morminților, coroanele ce

s'au depus la crucea fiecărui erou, a arătat vizitatorului din acea zi, că și noi — Românii — știm măcar la zile mari, să ne prețuim eroii noștri.

* * *

Serbarea se începe la ora 10 — în asistența d-lor: generali Nicolau, colonel Grigorevici și comandantul Bat. 5 V. M., — cu parastasul pentru eroii morți.

Cu această ocazie au vorbit cu mult sâmfământ dnii: pr. I. Tisu, Tebea, dr. Tisu, Brad, General Nicolau și prof. Buldur.

Căntecele patriotice — executate admirabil de corul elevilor liceului Avram Iancu — și de corul Bat. 11 V. M., conduse de d. prof. Gh. Pârva, au făcut ca vale Crișului alb să răsune — câteva momente, perzându-se în șirul munților Zarandul...

Sîrbarea se încheie cu deilarea Batalionului de vânători și a tineretului premilitar în trunte cu comandanții lor: d. colonel Rottenburg și loc. Bușa.

In Tara Moșilor...

Citim în »Universul«: Din când în când, cu prilejul alegerilor, al comemorării unor eroi și martiri ai neamului românesc, sau al unor vizite ministeriale, se vorbește de Țara Moșilor și de nevoile populației sale. S'a făcut promisiuni solemne; s'a luat angajamente; s'au întocmit planuri și proiecte interesante, în vederea îmbunătățirii situației populației și a înviorării vieții economiei regionale; dar, afară de câteva lucrări ce s'au executat și de unele măsuri de ordin administrativ, nu s'a înfăptuit nimic pozitiv în ca drul impus de interesele particulare, specifice, ale acestei regiuni.

Populația din Țara Moșilor trăiește în același condiții primitive economice, sociale și culturale, ca și în trecut, tot așteptând vremuri mai bune și pentru dânsa. De veacuri ea așteaptă asemenea vremuri.

În lunile de iarnă Moșii transportă lemne din păduri, pe drumuri grele, desfundate, în satele lor împrăștiate: cioplesc ciubăre și donițe, scânduri și „lăturoaie“, pe care le vând în târgurile îndepărtate; iar primăvara sunt nevoiți să care pe samarele pușe pe cai lor slăbănogi, bălăgarul pentru îngrășarea terenurilor agricole situat pe coama munților.

Muncă istovitoare și fără roade. Sate sărace și drumuri rău întreținute. Dintr-o anchetele recentă făcută, reese mizeria în care se zbate această populație. Într'unul din aceste sate, Ponorel — sat așezat pe valea Găinei — iată la ce se reduce avutul celor 1900 de locuitori ai săi, în animale: 305 vite cornute, 83 cai, 279 oi, 22 porci, 37 capre, 380 găini, 16 stupi, 72 câini.

Oricine poate să-și dea seama ce înseamnă această »avuție« pentru o comună de gospodari cu 1900 de suflete.

Din pricina distanțelor mari dintre sate și a caselor împrăștiate în regiuni

muntoase și păduroase, transporturile se fac cu anevoință. Numărul copiilor ce frecventează școlile primare este foarte redus. Așa se și explica procentul mare al analfabeților: peste 70 la sută.

În cimitirul moșilor observi numeroși brazi împodobiți cu lână roșie, — semn că cei mormântați sub acești brazi au fost copii și tineri.

Această situație care atinge tragicul, trebuie să deștepte atenția celor cari urmăresc realizarea unei opere însemnate de ordin național, social, economic și cultural în Țara Moșilor. Nu vorbe și promisiuni deșarte, ci fapte, realizări; nu proiecte înmormântate în biourile ministerelor, ci muncă constructivă pe teren.

-- Ce prostii au spus minștrii?

Sub acest titlu, s'a editat la Marsilia o carte, care conține toate prostiile pe cari le-au debitat miniștrii francezi în timpul ministeriatului lor. Citatul este prevăzut cu sursa exactă de unde au fost extras.

În interval de 3 zile, în ciuda prețului mare, prima ediție a fost epuizată. Tipărirea unei noi ediții a fost interzisă de poliție. Fiindcă, se simțeau politicienii, ca la noi și aiurea, cum zice românul, cu „musca pe căciulă“.

— **Un elefant domesticit.** În parcul zoologic din Viena a fost adus de curând, tocmai din ținutul Nepalului, India, un elefant domesticit. El a fost dăruit de către maharadjaua Nepalului, care încântat de farmecele Vienei a ținut să ofere „Praterului“ acest exemplar prețios.

Elefantul Jackie, e de o blândețe nemaipomenită. Mănâncă din mâna copiilor și se lasă călărit, fără să se facă cel mai mic gest de supărare.

— **Se vorbește că războiul între Italia și Abisinia se va începe în 15 August.**

Ingrijirea copilului, vara

De trei ani funcționează în Capitală un institut pentru îngrijirea igienică și preventivă a copilului în timpul verii.

Institutul acesta original se află instalat în cea mai pitorească și sănătoasă regiune a capitalei noastre, la șoseaua Kiselef, 28, lângă Arcul de Triumf și e pus sub priceputa conducere a d-rei dr. Raya Rabinovitch, fosta asistentă a clinicii universitare din Roma.

E vorba de o tânără care a făcut studii speciale în străinătate și a venit la noi în țară pentru a ne împărtăși și nouă cunoștințele ei. Dra dr. Raya Rabinovitch pornește dela constatarea atât de veche și de cunoscută că aerul curat și soarele, unite cu o hrană rațională, constituie elementele de bază pentru sănătatea și dezvoltarea copilului.

Lipsa poftelor de mâncare, debilitatea, anemia, adenopatia, rachitismul și în sfârșit, întârzierea în dezvoltarea copilului pot fi prevenite cu ajutorul elementelor naturale.

Sub controlul sever al medicului și al examenului medical, copiii se joacă în aer liber într'un parc sau pe o plajă.

Am vizitat deunăzi institutul și am rămas încântat de cele constatate.

Copiii sunt aduși dimineața cu automobilele de acasă și rămân la institut până seara, când sunt aduși tot cu mașinile institutului, acasă, la părinții lor.

În tot cursul zilei, copiii se joacă laolaltă. Dimineața, sub influența binefăcătoare a soarelui și a aerului, copiii fac gimnastică sub supravegherea conducătoarei institutului.

Urmează apoi diverse jocuri și lecturi diverse. Un personal distins și priceput stă tot timpul la dispoziția copiilor cari au astfel posibilitatea să se recreze, dar să și învețe. Ei se depuind să vorbească pe lângă limba română, franceza și germana.

Am stat de vorbă cu simpatica conducătoare a institutului, care ne-a declarat că inițiativa d-sale a dat rezultate din cele mai bune. Numeroase familii din Capitală și-au adus copiii la institutul dela șosea, spre a le consolida sănătatea și a le îmbogăți cunoștințele. Inițiativa d-rei dr. Rabinovitch ar trebui să găsească cât mai mulți imitatori, ceea ce ar fi numai spre binele poporului nostru.

S. P. B.

In Editura „PANTHEON” Brad.
A APĂRUT

HOBIA

de A. COTRUȘ

cu ilustrații de MAC CONSTANTINESCU

Cerc cultural la Stănița de sus - Societate.

În ziua de 9 Iunie c. învățătorii aparținători Cercului cultural Buceș, de sub președinția dlui. I. Brădeanu, și-au ținut ultima ședință din acest an în Com. Stănița de sus, la Societatea minieră.

Programul școlar îl desfășoară frumos d-șoara Melania Canciu, cu care prilej g'asurile ingerești ale copilașilor a făcut să vibreze cele mai ascunse cute sufletești ale spectatorilor.

Vorbirile au fost ținute de dnii I. Petrescu și I. Vlășceanu inv. la Blăjeni. Primul tratează: „Două figuri mari în istoria literaturii românești” (Alexandri și Eminescu), iar al doilea despre Creșterea albinăritului. Exprimările cu abundență și bogăție, argumentările cu dibăcie în luminarea ascultătorilor, mișcarea sufletelor prin acțiuni și înlănțuirea raționamentelor în mod logic, au alimentat pe vorbitori în tot timpul vorbirii.

A urmat masa servită de d-șoara M. Canciu, la care au tostat dnii I. Petrescu, A. Șerbănescu și I. Brădeanu.

Se termină cu vorbirea dlui I. Vlășceanu în limba franceză, la care răspunde în aceeași limbă simpaticul funcționar al susci societăți, dl. Panzer.

Sociologia metropolelor

Socio'ogul atent la viața continuă a societății, nu poate să îmbrățișeze în ansamblul ideilor generale, porțiunea de viață specifică a unui oraș. El va face apel la monografie, la statistică și la date locale.

Cum economicul joacă un rol preponderant, în conjuctura oricărei grupări organizate de oameni, sociologul va privi cât mai atent, cu toată obiectivitatea, câmpul acesta divers pe care trebuie să-l înțeleagă și apoi să-l analizeze.

Fiindcă dela revoluția franceză, viața umană s'a multiplicat și azi, mașinismul a crescut la m'ximum, câmpul și perspectivele sociale.

El a dat naștere unor clase noi cari revendică locul de conducere, în detrimentul claselor îmbătrânite, uzate și poate inactuale.

Cercetătorul modern trebuie să se desprindă din chi-gul claselor și așezat mai presus de năvalnica și sbuciumata lor încordare, să le zugrăvească în cuvinte, cu un condei fără patimă și părtinire.

Dela război încoace, Bucureștii au devenit un adevărat laborator de experiențe sociale, un câmp divers, în care toate clasele sunt reprezentate în ce au mai activ, mai viabil. Bucureștii au prezentat și mai prezintă încă, un teritoriu binecuvântat, un fel de Meca a României, către care tind hipnotizate coșmarurile, visurile romantice ale tinerilor idealişti din provincii.

Bucureștiul e primul dig și ultimul, de care se sparge energia și încrederea fără magini a unui tineret generos și desaxat.

De aici pornesc să se caraijeze revoltele individuale, zadarnice; de aici își iau sborul, scrâșnite, primele d-zi uzii și nemulțumiri împotriva unei organizări sociale, care nu țin seama, în măsura în care ar trebui să țină, de tineret și de posibilitățile lui de muncă și de răspundere, în posturile de comandă ale națiunii.

Scriitori cu renume au călăuit să redea cât mai plastic, fragismul acestei ratari

RUGĂM

A ACHITA

ABONAMENTUL

tinerești, Cezar Petrescu a scris cu o peniță sinceră și adevărată, »Calea Victoriei«, roman care povestește tocmai viața sfârșită accidental, a acestor energii anonime, frânte în două, zilnic. »Rubrica faptelor diverse«, consultată cu atenție poate arăta cu precizie, starea de fapt a metropolei noastre, într'un timp dat.

Nici când, orizontul social nu a fost pătat de atâta sânge, deslănțuit din senin, cu un glonte de revolver sau cu alte mijloace, care de care mai ingenioase, mai macabre, mai imediate.

Există o disperare colectivă, o părăsire a elanului vital, o lașitate în fața vieții. Oamenii au uitat sau nu mai știu să lupte; s'a dezobicinuit.

Ceeace era nobil în firea omului ceeace a constituit punctul de onoare a generații întregi, lupta fără pic de concesiune, înspăimântă azi generații întregi, cei bătrâni fiind cu nervii distruși de război, cei tineri fiind nepregătiți pentru viață, din cauza unei educațiuni defectuoase, mai mult fizice, decât intelectual-sufletești.

Stația B. M. care acum câțiva ani era locul preferat de sinucigași, a început să-și epuizeze faima de pistă funebră. Moda sinuciderilor, care în America sufla mai accentuat ca oriunde, făcuse din podul de peste Hudson un loc de tristă celebritate. Vigilența drastică a autorităților a diminuat încercările sinucigașilor. Dacă, însă, locurile preferate au scăzut, nu înseamnă că s'a diminuat și numărul sinuciderilor.

Consultați, vă rog, rubrica faptelor diverse. Ea vă spune zilnic, fără să exagereze, câtă mizerie și dezorientare există în Capitala noastră, și câtă există în lumea întreagă.

Colțul vesel

Femee deșteaptă

— Scoală-te, Petrică!
— Dar ce-ai cu mine, de mă scoli din somn?

— Trebuie să ieși somniferul tău obișnuit!

Nu se poate

— Sus mâinile!
— Nu se poate!
— Sus că te împușc!
— Nu se poate, căci îmi cad pantaloni!

Prevedere

— Dece ta-ai mascat ca Napoleon?
— Pentru a putea ține permanent mâna pe portmoneu!

La bal

— Poți să-mi spui cine e fetița încântătoare cu care am dansat adineauri?
— Da, mama mea!

Amintiri plăcute

— Vezi tu draga mea. Aici țiiu cele mai plăcute amintiri din viața mea: diploma de bacalaureat, portretul soțului meu și actul de divorț.

Moda...

— Ce fugi așa ca un nebun?
— Am cumpărat o pălărie pentru soția mea și nu vreau să întârziu ca să nu iasă din modă.

Adevăratul
VICHİ ROMÂNESC

MATILD

Domnitorul tuturor Borvizelor

A SOSIT!

A SOSIT!

Apă minerală din
VÂLCELE

ELÖPATAKI
ISVORUL ELISABETA
Depozitar SIGISMUND KUGEL BRAD

Cronica cărții

Deunăzi s'a pus în vânzare ediția III-a a interesantei lucrări »Revoluția în alimentație«.

Lucrarea dlui Emil Samoila, prefăcută de d. prof. univ. Predescu-Rion, analizează greșelile pe cari le săvârșesc oamenii în ce privește alimentația și preconizează o întoarcere la natură.

În 64 de pagini sunt examinate consecințele tragice ale alimentației artificiale și carnate și binefacerile regimului fructiv și vegetarian.

Bazat pe constatările lui Platon, Socrate, Pitagora, Plutarh și Aristotel și pe studiile lui Darwin, Haeckel, Lamarck ca și pe ultimele cercetări ale fiziologiei și medicinei moderne, d. Emil Samoila trage o serie de concluzii care trebuie să dea de gândit tuturor acelor cari sunt preocupați de binele lor și al familiilor lor.

Reviste

A apărut »JURNALUL ECONOMIC«, revistă financiară pentru propaganda instituțiilor economice din Ardeal și capitala țării.

A fost fondată la Oradea, în anul 1922 de d. dr. Desideriu Klein.

Atențiune!

Atențiune!

Abonamentul la
»ZARANDUL«

pentru săteni și muncitori
e numai 50 lei pe an!

Abonați-o căci e cea mai eficientă
gazetă, ce apare în țara noastră.

Politică și Convenții

Politica externă nazistă încearcă, printr'un permanent contact, întreținut propagandistic, să-și stabilească zone de influență în Balcani. Dar al treilea Reich nu se mărginește numai un zel de pură ideologie, ci intră fățiș în câmpul de interese economice al fiecărui stat dunărean.

Și se repetă jocul politico-economic dinainte războiului mondial, când și România, un timp, fără vrerea ei, a făcut parte din concertul de puteri satelite Reichului wilhelmean, sub emblema, devenită odioasă după război, a »triplei alianțe«.

Fiindcă numai sub acest unghi se pot înțelege firesc, vizitele lui Göring în Bulgaria, unde a fost decorat de regele Boris. Țara aceasta, frământată de lupte politice interne, în care elementul macedonean e un continuu ferment de disoluție, până la captarea unei supremații de ordin politic-spiritual, geme încetușată sub un regim de opresiune. Politica generalilor și colonelilor a dus Bulgaria la un dezastru economic elocvent. Și elocvența crizei o accentuează vizita lui Göring. Germania oferă Bulgariei credite deși aceasta nu-i poate furniza prea multe grâu. Reichul va exporta tunuri, poate și câteva sute de pluguri, dar în schimb va așeza în valea Kasanlakului, în valea trandafirilor, trustul Farbenindustrie A. G. care va recepționa esențele de parfumi. Și în felul acesta, capitalul german va goni capitalul franco-englez, existent. Iugoslavia, până în momentul de față, nu poate deveni așa de ușor o satelită a politicii economice naziste. Situată ca un stat-cui, între interese italiene și interesele germano-ungare, Iugoslavia se atașează atât politic cât și economic, de Franța.

În schimb, țara noastră, România Mare, care urma să fie îmbucătățită sângeros, prin criminalul tratat de pace dela Bufta, face concesii capitalului german și implicit, politicii naziste. Ne-am obișnuit ca să supărtăm capitalurile germane camuflate, intrate în politica economică românească, pe drumuri întortochiate și insalubre. »Soya«, sau celelalte trusturi de acest gen, se bucură de atenția și îngăduința complice a politicianilor noștri. Dar o înșurubare economică fățișă, stipulate printr'un acord economic, e un adevărat scandal public. Oare numai are România cui să exporte petrol și orz? Fiindcă prin noua convenție, noi vom exorta de un miliard, fiind obligați în schimb, să importăm de două miliarde. Și vom avea preferența, desigur, ca să avem o balanță bugetară echilibrată. Chiar și un profan poate observa că lucrul acesta este o absurditate.

Göring a plecat în Grecia. Își va petrece »luna de miere« pe crestele însoțite ale Acropolei, încercând să ofere regaliștilor tunuri, obuze și gaze. Fiindcă, Sir Basil Zaharoff, prea a făcut o concurență neloială Germaniei, în măcelul venizelosist, de acum câteva luni. Sub aceste auspicii și interese economice imediate, oamenii cu bun simț din țara noastră, trebuie să înțeleagă politica externă. Și poate reacțiunea marelui public va veni în curând, silind politica noastră economică externă, ca să revină asupra convenției, denunțând-o.

— **Omul care nu poate uita nimic.** Studentul în filozofie, Ambrozio Marchetti, din Roma, a fost internat — în urma propriei sale dorințe — într'un sanatoriu.

Marchetti susține că suferă de o boală, sui-generis: nu poate uita nimic din ceea ce a văzut sau auzit odată. Experiențele făcute asupra lui i-a confirmat spusele. Citindu-i-se o carte peste 300 pagini, a repetat cuvânt cu câvânt, după trei zile.

Deoarece nervii săi sunt complet sdruncinați, s'a internat în sanatoriu să se vindece. Doctorii însă, nu au putut descoperi până în prezent, nici un leac pentru vindecarea unei memorii care nu uită nimic.

Cronica medicală.

Sterilizarea anormalilor

Una din binefacerile regimului nazist din Germania a fost și legea sterilizării anormalilor. Multe persoane au crezut că e vorba de o invenție diabolică a naziștilor pentru a reface puritatea rasei lor »aerine«. Nu putem ști întrucât arianismul a influențat curentul de sterilizare, în orice caz, ideea nu e nouă și încercări serioase de sterilizare, pe o scară mare, s'au făcut cu mult înainte, în câteva state ale Americii de Nord și, mai recent, în Elveția, în cantonul Vaud.

Legea americană, destul de severă, condamnă la sterilizare o masă enormă de nenorociți, în care intrau alianții, sifilitici, defecții, tuberculoși, etc. Legea elvețiană nu mai merge atât de departe și vizează numai persoanele atinse de o boală mintală, de o infirmitate mintală și de toxicomanie (morfomanie, cocainomanie, alcoolism).

Argumentele în favoarea sterilizării sunt, natural, foarte impresionante: societatea nu se poate lăsa invadată de anormali; ea trebuie să se apere. Dacă numărul lor e din nenorocire, prea mare, trebuie împiedicat, cel puțin, înmulțirea lor. Sterilizarea se impune.

Lucrurile nu sunt totuși atât de simple. Mai întâi, câ mulți din ei vor fi deja procreați, înainte de a fi sterilizați.

În al doilea rând: nebunii (căci aceștia sunt în special vizitați), nu sunt ei izolați, internați și astfel deajuns de împiedicați de a procrea?

În al treilea rând: cine va putea decide dela ce grad de infirmitate mintală trebuie să intervină sterilizarea, și în ce boli mintale măsura aceasta e obligatorie? Căci bolile mintale sunt multe și nu toate sunt ereditare. Descendenții psihopaților pot fi și normali, și chiar câteodată superiori din punct de vedere intelectual.

Aceasta în ce privește bolile mintale, cât despre toxicomani, aci dificultățile sunt tot atât de mari. Nu toți morfinomanii sau cocainomanii dau naștere la copii stigmatizați și apoi, toxicomanii se pot vindeca.

Alcolicii — toată lumea e de acord — au toate șansele să procreeze copii stigmatizați și anormali din punct de vedere mintal. Dar în ce privește limita de intoxicare și criteriile după care va fi recunoscută, — nimic mai dificil. Un om beat, chiar recidivist, nu este întotdeauna un alcoolic și un alcoolic inveterat poate să nu fie niciodată beat. Și apoi, sterilizarea nu este o operațiune atât de simplă, și ușoară întotdeauna. Ea

poate avea consecințe foarte profunde asupra organismului, prin faptul că se suprimă, odată cu secreția externă și secreția internă a glandei, secreție care joacă un rol atât de important. Sterilizarea devine astfel, nu numai o simplă măsură de apărare a societății ci și o pedeapsă, în plus, aplicată acestor nenorociți.

Și încă un argument înainte de a termina: în câțiva ani, numărul statelor americane, care practicau sterilizarea, a scăzut la mai puțin de jumătate, iar cele care au menținut legea, nu o practică aproape de loc.

Principial, sterilizarea câștiga teren; este însă o măsură de viitor. Pentru moment, păreri sunt prea controversate și știința medicală (și mai ales psihiatria) nu a ajuns încă la acea precizie pentru a ne putea hotărî la asemenea măsuri. *dr. P. Solo*

Știri din Zarand

— **LOGODNĂ.** Vineri în 7 Iunie a. c., la Arad, într'un cerc familiar restrâns și-a serbat logodna Dl. dr. Romulus P. Cioflica avocat din Brad, cu simpatica D-soară Ica Crișanu din Buteni. — Felicitări.

— **MAIAL.** Reuniunea Mariană a femeilor române unite din Baia de Criș, aranjează în după masă și seza zilei de 17 Iunie c. (a 2-a zi de Rusale), UN MAIAL, cu scopul de-a pune un început bănesc ridicării unei Cruce comemorative, întru amintirea celor 19 veacuri dela răstignirea Dumnezeescului Răscumpărător pe muntele Golgota.

Cu tot dragul invităm On. public a lua parte și a adera cu toate căldura acestui gând înălțător.

Începutul la ora 4 p. m. în curtea Bisericii (tradiționalul loc), cu bufet bine aranjat, muzică aleasă, surprize etc. și va continua la dorința și dispoziția On. public.

În caz de timp neforabil On. public este invitat în sala hotelului „Central”.

Comitetul.

— **Dejun gratuit pentru cumpărătorii de cărți.** O librărie din Madrid a avut o idee originală, pentru a-și mări numărul cumpărătorilor.

A anunțat că va da câte un dejun copios, oricărui client care va cumpăra mai mult de 15 pesetas.

În ziua următoare, librăria era asediată de sute de oameni, printre cari se găsea mai ales, studenți și lucrători. Amatorii erau atât de mulți, încât librăria a trebuit să fie închisă pentru puțin timp.

„CRIȘANA“ Institut de credit și economii soc. pe acții în Brad.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „CRIȘANA” din Brad sunt convocați la

adunarea generală extraordinară

care se va ținea Miercuri 10 Iulie 1935, la orele 3¹/₂ p. m., în localul institutului din Brad.

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Modificarea statutelor institutului art. 1 — 96;
3. Modificarea statutelor Fondului de pensiune art. 1 — 42.

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din Statute:

§ 21. alineatul 2 „Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutori, curanzii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia din urmă nu ar fi acționari”.

§ 22. „Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 de ore înainte de aceasta pe lângă revers acțiile, precum și dovezile de plenipotență la cassa societății eventual la locurile destinate de Consiliul de Administrație. Avizul despre depunerea acțiilor și resp. a titlilor provizorii la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării”.

În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea resp. primirea acțiilor și extrădarea documentelor despre depuneri, s'au designat toate institutele, cari sunt membrii la „Solidaritatea” din Sibiu.

Brad, la 7. Iunie 1935.

Consiliul de Administrație.

Scrisoarea pierdută alui Caragiale la Brad...

În ziua întâi de Rusalii a. c. se va juca pe scena salei de gimnastică a liceului „Avram Iancu” din Brad, vestita *Scrisoare pierdută* a nemuritorului Caragiale.

Această perlă a literaturii noastre teatrale nu s'a jucat la noi, de aproape 30 de ani, cu înfălegerea și însuflețirea, ce o merită. Pe atunci o echipă de diletanți, compuși din profesorii liceului și învățătorii din Zarand, sub conducerea prof. dr. Ioan Radu, au pus-o în scenă într'un chip neuitat.

Creațiunile în rolul Joiichii Trahanache (dna Letiția Ghișă), care conduce alegerea cu atâta energie, Cațavencu (Dr. Radu), Pristanda (I. Bârna), Dandanache (Dr. P. Oprisa), Farfuridi și Brânzovenescu (M. Stoia și P. Lazar), Cetățeanul (Pr. Copos), Trahanache (Pr. I. Șipoș), — au rămas neșterse în amintirea generației de atunci.

Astăzi tot dl. dr. Ioan Radu, deși în al 70-lea an, o pune în scenă cu aceeași energie și însuflețire, urmat de un grup de diletanți tot așa de înfălegători, ca și antecesorii lor.

Sperăm, că publicul nostru din Zarand, totdeauna însuflețit pentru frumos și adevăr va da concursul cuvenit acestei manifestațiuni.

Venitul curat este destinat pentru acoperirea cheltuielilor avute cu ridicarea celor 10 troițe — monumente — în amintirea revoluționarilor Zarandeni dela anul 1784.

Biletele se vând în cancelaria direcțiunii liceului. X.

Culturale.

Cerc Cultural „Teiu” ce a luat ființă abia de trei ani, numără în sânul său 10 membri ai corpului didactic, din comunele aparținătoare, situate în partea de apus a județului.

În acest timp membrii cerc. cult. au ținut aproape 30 de ședințe, pe rând în fiecare comună — înfruntând vijeliile cumplite ale ernii — n'au pregetat un moment — de a nu duce cu ei, sămânța bună a dulcei slove românești — în comunele — ce cu atâta neșaf o așteaptă.

Activitatea membrilor din cerc, nu s'a mărginit numai aci, ci având inițiativa harnicului și neobositului președinte al cercului cult. Iosif Bujoran inv. gr. I. a cărui deviză intra și munca extra școlară — și din care s'a pătruns toți membrii cercului este: „*Nimic pentru sine, ci totul pentru alți*”.

Conduși de această deviză inv. cerc. — au înălțat, la cantonul ohaba — situat la mijlocul comunelor din jur — prin jertfa și trudă dând ultimul lor obol — un mareș și frumos „*Monument*” în amintirea eroilor căzuți pe câmpul de luptă, pentru întregirea neamului.

Acest monument, anul acesta ca și anul trecut, — a devenit — pentru locuitorii din cele opt comune din jur, cu ocazia serbării „*Zilei Eroilor*” un adevărat loc de pelerinaj.

Marea mulțime de popor (cca 1500) au ascultat și de data aceasta cu atâta neșaf, glasul soborului de preoți, recităriile și corurile ocazionale, ale micilor școlari.

Impresionant a fost momentul — ce a stors lacrimii din ochii tuturor — la cuvântările rostite de pr. Remus Haneș și Iosif Bujoran inv. prin care au evocat memoria miilor de Eroi, jertiți pe câmpul de luptă, pentru patrie și tron.

Din întreaga asistență am remarcat pe: dna și dl. Romul Vasiliu prim pretor — Dobra, Dna și dl. Vasile Șerban inv. dir. — Dobra; dna și dl. Cornel Sântimbrean — profesor; Dsoarele: Emilia Coldea și E. Bucur; preotul Sudreșan Costin; dl. Trif Gross notar cerc. Grind; dl. Nic. Drăgălaș notar — Margina; dl. Cshe Muntean notar; etc. etc.

Serbarea a luat sfârșit la orele 2 p. m., după care au urmat jocuri naționale până seara târziu.

Calafeteanu

Știri din Zlatna

— Acest opid, unde vechii Romani așezaseră așezăminte atât de însemnate, se întrece și astăzi ca întotdeauna în cele folosite neamului românesc, demn de strămoșii săi, fondatori ai AMPELULUI. În fruntea tuturor lucrurilor frumoase ce se petrec aici stau: preotul ort. rom. Popescu și inv. dir. Oniciu. Începând cu 10 Mai; Ziua lăptelui, a mamei, ziua Eroilor și 8 Iunie, suflătele celor dornici de cultură s'au adăpat din plin. Serbările, cu defilările: elevilor dela șc. de arte și meserii, dela primarie, a „Șc. miilor Carpaților”, a pompierilor (condus de inimosul lor instructor dl. Olteanu,) dar mai ales a tinerilor premilitari (comandați de dl. Oniciu inv. dir. sublt. în rez. au fost la înălțime, având în totdeauna îmbrăcăminte aidoma cu „cureanii” lui Alexandru și robustețatea legionarilor romani.

I. Lazăr

Știri din Zarand

— Prin străduința priceputului gospodar d. I. Bocăescu, primarul Bradului, orașul nostru va avea în curând un ștrand. Bazinul cât și celelalte cheltuieli de amenajare a plajei vor fi făcute de societatea Mica.

— Lucrările pentru canalizarea Crișului alb, vor începe în curând.

— Ieri — 10 Iunie — s'a semnat la pref. jud. Hunedoara, contractul cu antreprenorul, pentru zidirea spitalului din Baia de Criș. Lucrările încep săptămâna viitoare.

— D. subrevizor Micu, este delegat ca preș. la centrele de examenare pentru cl. VII. primară: Brad și Râșcuța. La Crișcior e delegat d. Pavel Lazăr, iar la Baia de Criș d. P. Incicau.

— M. S. Marele Voevod Mihai se află de câteva zile în județul nostru. E mai mult ca sigur că va vizita și „Țara Zarandului”.

— Tot în cursul acestei luni va vizita unele școli primare din județ d. Ministru Dr. Angelescu.

— Ni se comunică de revizorul școlar Deva, că învățătorii cari au drept la gradatie cu 1 Aprilie 1945, o vor primi-o peste câteva zile. S'a făcut stat suplimentar.

— În ziua de 1 Iunie a. c., a fost investit cu titlul de Doctor în Științele Juridice Dl. Nerva Râșcuța, fiu al Zarandului. Dorim tânărului jurist, mult noroc și o carieră dintre cele mai strălucite.

Publicațiune

Având în vedere urgența lucrărilor, se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de Vineri 14 Iunie 1935 ora 12 a. m. se va ține în localul Direcțiunii liceului ort. rom. „Avram Iancu” din Brad licitație publică a doua oară pentru repararea acoperișului și coșurilor liceului și a salei de gimnastică deteriorate de furtuna din 30. V. 1935.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88 și 110 inclusiv din Legea contabilității publice și Mon. Of. No. 127 din 4 Iunie 1935.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5% din valoarea lucrării, iar oferta se va face numai în conformitate cu caietul de sarcini și devizul care pot fi văzute în fiecare zi dela ora 9-12 a. m. la secretariatul liceului.

Brad, la 11 Iunie 1935

Directorul liceului

C. Ciocan

— Un sat de surzi. În Noua Zeelandă se află un sat curios, locuit numai de surzi. Satul poartă numele unui pastor anglican, Thomas Holmes care în anul 1834 a pus bazele primei colonii.

Satul e foarte bine administrat, și se pare că surzenia nu-i împiedică pe locuitori de a fi gospodari.

Ocupația lor de căpetenie e creșterea tutunului.

Tragerea titlurilor împrumutului intern

Ziua II-a

(Cont'nuare)

CĂȘTIGURI A 1.200 LEI

2.625.941-60	2.627.641-60	2.636.521-40
2.641.181-200	2.659.241-46	2.659.248-60
2.669.941-60	2.704.681-700	2.716.421-40
2.987.221-40	2.988.041-60	2.995.161-80
2.995.261-300	2.995.341-60	2.997.141-60
3.025.381-400	3.027.201-20	3.039.681-88
3.039.690-700	3.041.681-700	3.043.541-60
3.044.701-20	3.046.581-600	3.049.981-3.050.000
3.069.801-16	3.069.818-20	3.076.121-40
3.086.821-32	3.086.834-37	3.086.839-40
3.091.741-47	3.091.749-60	3.106.561-80
3.106.761-80	3.112.981-3.113.000	3.120.521-40
3.123.061-80	3.128.701-13	3.128.715-20
3.308.841-60	3.326.341-60	3.327.821-40
3.329.421-40	3.337.341-60	3.339.021-40
3.351.081.100	3.350.561-80	3.364.421-40
3.370.681-95	3.370.697-700	3.371.201-20
3.364.141-60	3.385.461-60	3.400.181-200
3.417.001-14	3.417.016-20	3.432.141-52
3.432.154-60	3.433.061-62	3.433.064-80
3.465.241-60	3.474.641-60	3.478.081-100
3.478.801-20	3.481.961-80	3.495.101-20
3.505.121-40	3.526.861-80	3.527.971-80
3.728.321-40	3.729.981-3.730.000	2.225.721-40
2.226.681-700	2.238.861-80	2.257.981-2.258.000
2.260.161-80	2.269.981-2.270.000	2.275.421-40
2.285.061-80	2.304.901-20	2.326.641-60
3.327.181-93	2.327.195-200	2.335.824-40
2.336.501-20	2.337.121-40	2.365.981-2.366.000
2.368.681-700	2.370.161-80	2.374.941-60
2.377.581-600	2.378.381-400	2.384.021-40
2.386.541-60	2.387.141-60	2.410.141-60
2.414.041-60	2.442.401-20	2.443.361-80
2.451.121-40	2.456.201-20	2.724.721-40
2.734.301-06	2.734.308-14	2.734.316-20
2.764.181-200	2.770.441-60	2.773.381-400
2.791.301-20	2.797.141-49	2.797.451-52
2.797.454-60	2.799.041-57	2.799.059-60
2.830.881-900	2.833.141-60	2.833.601-20
2.835.821-40	2.845.821-40	2.857.311-20
2.864.721-40	2.870.741-60	2.879.861-80
2.915.881-900	2.839.321-40	2.950.001-20
2.964.561-80	2.971.301-20	2.985.421-40
2.978.041-60	2.983.201-20	3.132.401-20
3.143.761-80	3.148.421-40	3.148.921-40
3.160.641-60	3.160.921-40	3.166.561-80
3.178.541-60	3.184.181-200	3.185.021-31
3.185.033-40	3.190.401-20	3.195.061-80
3.202.061-80	3.205.201-03	3.205.205-20
3.209.741-60	3.215.161-80	3.226.521-40
3.230.601-20	3.231.621-40	3.233.461-80
3.243.181-200	3.243.561-80	3.252.761-80
3.257.281-300	3.260.301-20	3.261.921-40
3.268.461-80	3.270.461-80	3.528.521-40
3.539.821-40	3.544.821-40	3.551.381-400
3.551.821-40	3.555.381-400	3.563.581-600
3.568.821-40	3.573.181-200	3.577.201-20
3.605.401-20	3.609.821-40	3.612.041-60
3.614.141-60	3.623.161-80	3.625.921-40
3.627.761-80	3.632.321-37	3.632.339-40
3.634.621-40	3.644.321-40	3.653.761-80
3.662.941-60	3.670.081-100	3.698.441-60
3.700.001-20	3.704.741-60	3.712.121-40
3.717.041-49	3.717.051-60	3.729.281-300
3.734.421-40.		

— Sfârșit —

Cronica sportivă

„Parângul” (Petroșeni) - C. S. „Mica” 3:0 (3:0)

Duminică 9 Iunie s'a jucat pe terenul din Gurabarza part'da dintre doi adversari cari dețin o formă bună, dovedită prin rezultatele de până aci. Victoria a revenit oaspeților pentru că au jucat cu multă însuflețire, pe când gazdele erau complet lipsite de elanul obișnuit.

Avem convingerea că echipele noastre vor ști repara greșala de Duminică și ne vor desfăta iarăși prin joc frumos, nelăsându-se răpuși de soarele cald al verii.

♦♦♦♦♦

În ziua întâi de Rusalii, C. S. „Mica” joacă la Alba-Iulia cu echipa locală „Unirea”.

♦♦♦♦♦

Postul de secretar al C. S. „Mica” este preluat de d. Vancea, în urma demisiei d-lui P. Groza.

♦♦♦♦♦

Clubul Sportiv „Juventus” din Brad, în ziua de 16 I. c. aranjează o mare SERBARE CÂMPENEASCĂ, pe arena proprie.